Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2026/2353

2026.10.20.

# A BIZOTTSÁG (EU) 2026/2353 AJÁNLÁSA

**(2026. október 16.)**

**a kinolizidin alkaloidok csillagfürtben és csillagfürtből származó takarmány-alapanyagokban való jelenlétének nyomon követéséről**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

(1) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagokkal foglalkozó tudományos testülete (a továbbiakban: CONTAM) 2019-ben kockázatértékelést fogadott el a kinolizidin alkaloidok takarmányokban és élelmiszerekben, különösen csillagfürtben és csillagfürtből származó termékekben való jelenlétével kapcsolatos, az állati és emberi egészségre jelentett kockázatokról ([1]).

(2) A kockázatértékelés az Unióban az állati és emberi fogyasztás szempontjából releváns *Lupinus* fajokban/fajtákban (azaz a *Lupinus albus* L., a *Lupinus angustifolius* L., a *Lupinus luteus* L. és a *Lupinus mutabilis* Sweet) előforduló kinolizidin alkaloidokra korlátozódik. Az állatokra gyakorolt káros hatások lazacfélékre jelentett kockázatát illetően a Hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a lazacfélék átlagos étrendi expozíciója meghaladja a napi 1 mg/testtömegkilogramm megfigyelhető káros hatást nem okozó szintet (NOAEL), de nem éri el a napi 2,5 mg/testtömegkilogramm megfigyelhető káros hatást okozó legalacsonyabb szintet (LOAEL). A Hatóság alacsonynak ítéli a lazacfélékre gyakorolt káros hatások kockázatát. A többi faj esetében a káros hatásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló adatbázis túl korlátozott volt az általános NOAEL/LOAEL értékek azonosításához. Ehelyett a Hatóság alternatív megközelítésként a csillagfürtmagokban jelen lévő kinolizidin alkaloidok azon dózisait azonosította, amelyek a tenyésztéstechnikai teljesítmény szempontjából tolerálhatók. Szarvasmarhák és nyulak esetében az átlagos étrendi expozíció jóval a tolerálható dózis alatt van. Sertések és csirkék esetében az átlagos étrendi expozíció a tolerálható dózis tartományába esik.

(3) A Hatóság javasolta további előfordulási adatok gyűjtését a kinolizidin alkaloidok csillagfürtben és csillagfürtből származó termékekben való jelenlétéről.

(4) Több információt kell gyűjteni arról, hogy mely tényezők vezetnek a csillagfürt és a csillagfürtből származó takarmány-alapanyagok viszonylag magas kinolizidinalkaloid-tartalmához, hogy azonosítani lehessen a kinolizidin alkaloidok e takarmányokban való jelenlétének elkerülése vagy csökkentése érdekében ajánlható intézkedéseket.

(5) Ezért helyénvaló ajánlani a csillagfürtben és a csillagfürtből származó takarmány-alapanyagokban található kinolizidin alkaloidok nyomon követését, az anyag magas szintjét eredményező tényezők azonosítását, valamint további információk gyűjtését a feldolgozásnak a kinolizidin alkaloidok szintjére gyakorolt hatásairól,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

(1) A tagállamok számára ajánlott, hogy a takarmányipari vállalkozók aktív bevonásával 2026-ban, 2027-ben, 2028-ban és 2029-ben kövessék nyomon a csillagfürtben, a csillagfürtből származó takarmány-alapanyagokban, valamint a csillagfürtöt és csillagfürtből származó termékeket tartalmazó összetett takarmányokban található kinolizidin alkaloidokat. Ajánlott továbbá, hogy a tagállamok a kinolizidin alkaloidok közül legalább az albint, az anagirint, az angusztifolint, a lupanint, az izolupanint, a multiflorint, a 13α-hidroxilupanint, a lupinint és a sparteint elemezzék.

(2) Az ajánlott elemzési módszer a folyadékkromatográfiával kapcsolt tandem tömegspektrometria (LC-MS/MS). Más elemzési módszerek alkalmazása esetén bizonyítékot kell rendelkezésre bocsátani arra vonatkozóan, hogy megbízható eredményeket adnak az egyes kinolizidin alkaloidok tekintetében. Az egyes kinolizidin alkaloidokra vonatkozó meghatározási határnak (LOQ) a csillagfürtmagok és csillagfürtből származó takarmány-alapanyagok esetében lehetőleg 1 mg/kg, összetett takarmányok esetében pedig 0,2 mg/kg körül kell lennie.

([1]) EFSA CONTAM Panel (az EFSA élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagokkal foglalkozó tudományos testülete), 2019. Scientific opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin-derived products (Tudományos szakvélemény a kinolizidin alkaloidok takarmányokban és élelmiszerekben, különösen csillagfürtben és csillagfürtből származó termékekben való jelenlétével kapcsolatos, az állati és emberi egészséget érintő kockázatokról) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

(3) A tagállamoknak a takarmányipari vállalkozók aktív bevonásával vizsgálatokat ajánlott végezniük annak érdekében, hogy azonosítsák a csillagfürt és a csillagfürtből származó takarmány-alapanyagok magas kinolizidinalkaloid-tartalmát előidéző tényezőket, valamint hogy több információt gyűjtsenek a feldolgozásnak a kinolizidin alkaloidok szintjét befolyásoló hatásairól.

(4) A tagállamoknak és a takarmányipari vállalkozóknak ajánlott a Hatóság rendelkezésére bocsátaniuk az adatokat, hogy azokat egyetlen adatbázisba lehessen rendezni, összhangban az élelmiszer- és takarmányügyi standard mintaleírásra vonatkozó hatósági iránymutatás követelményeivel és a Hatóság további egyedi jelentéstételi követelményeivel ([2]). A csillagfürtmagok és a csillagfürtből származó takarmányok esetében fontos jelenteni a csillagfürtfajokat, hogy azok édes vagy keserű csillagfürtök-e, azokat a folyamatokat, amelyeken a csillagfürtmagok átestek (például áztatás, forralás), továbbá minden olyan eljárást, amelynek a csillagfürtből származó takarmányokat a kinolizidinalkaloid-tartalom csökkentése érdekében alávetették.

Kelt Brüsszelben, 2026. október 16-án.

*a Bizottság részéről*
VÁRHELYI Olivér
*a Bizottság tagja*

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.